

Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΓΙΑ ΙΑΤΡΙΚΟ ΣΦΑΛΜΑ

Πέτρος Κ. Τσαντίλας

Διδάκτωρ Νομικής – Δικηγόρος

Νομικός Σύμβουλος ΓΝΑ «ΙΠΠΟΚΡΑΤΕΙΟ»

πρ. Μέλος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων

Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ)

Εισαγωγικά

- Ο ρόλος του δημόσιου συστήματος υγείας
- Εγγυήσεις για τις παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας
- Περιορισμός των δαπανών υγείας
- Κίνδυνος περιορισμού θεμελιωδών δικαιωμάτων και αρχών:
 - Ανθρώπινη αξιοπρέπεια
 - Ελευθερία ιατρικής επιλογής
 - Ισότιμη πρόσβαση
 - Ποιότητα και ασφάλεια των υπηρεσιών υγείας

Ι. Ποινική ευθύνη των ιατρών

- ▶ Ποινική «αποτύπωση» του ιατρικού σφάλματος:
 - ▶ Ανθρωποκτονία από αμέλεια (ΠΚ 302)
 - ▶ Σωματική βλάβη από αμέλεια (ΠΚ 314)
- ▶ Απαραίτητα στοιχεία της αντικειμενικής υπόστασης των αδικημάτων είναι:
 1. Πράξη ή παράλειψη που συνιστά αμέλεια
 2. Αξιόποιο αποτέλεσμα
 3. Αιτιώδης σύνδεσμος μεταξύ 1 και 2

II. Αστική ευθύνη του δημόσιου νοσοκομείου

- Ευθύνη από ιατρικά σφάλματα
 - Κατά τη διάγνωση και τη θεραπεία
 - Αδυναμία έγκαιρης και ορθής διάγνωσης
 - Εσφαλμένη επιλογή θεραπείας
 - Κατά το προεγχειρητικό, εγχειρητικό και μετεγχειρητικό στάδιο
 - Λανθασμένη χρήση ιατρικών εργαλείων
 - Σφάλμα στην αναισθησία ή ανάνηψη

ΙΙβ. Ευθύνη από την κακή οργάνωση και λειτουργία του νοσοκομείου

- Ευθύνη από ενέργειες του **νοσηλευτικού προσωπικού**
 - Παραμέληση εποπτείας ασθενών
 - Μετάδοση μολυσματικών ασθενειών
- Ευθύνη από ενέργειες του **διοικητικού και τεχνικού προσωπικού**
 - Πλημμελής συντήρηση νοσοκομειακού εξοπλισμού
 - Έλλειψη διοικητικής οργάνωσης

1. Αστική ευθύνη του δημοσίου νοσοκομείου

- Αστική ευθύνη του δημοσίου για πράξεις ή παραλείψεις οργάνων του (ΕισΝΑΚ 104-106)
- Προϋποθέσεις (σωρευτικά):
 - Παράνομη πράξη ή παράλειψη
 - Πρόκληση ζημίας (περιουσιακή ζημία και ηθική βλάβη)
 - Αιτιώδης συνάφεια

2. Μορφές «ιατρικής» ευθύνης του δημοσίου

- Ευθύνη από ιατρικά σφάλματα
 - Κατά τη διάγνωση και τη θεραπεία
 - Αδυναμία έγκαιρης και ορθής διάγνωσης
 - Εσφαλμένη επιλογή θεραπείας
 - Κατά το προεγχειρητικό, εγχειρητικό και μετεγχειρητικό στάδιο
 - Λανθασμένη χρήση ιατρικών εργαλείων
 - Σφάλμα στην αναισθησία ή ανάνηψη

2β. Μορφές «ιατρικής» ευθύνης του δημοσίου

- Ευθύνη από ενέργειες του **νοσηλευτικού προσωπικού**
 - Παραμέληση εποπτείας ασθενών
 - Μετάδοση μολυσματικών ασθενειών
- Ευθύνη από ενέργειες του **διοικητικού και τεχνικού προσωπικού**
 - Πλημμελής συντήρηση νοσοκομειακού εξοπλισμού
 - Έλλειψη διοικητικής οργάνωσης

3. Παράνομος χαρακτήρας των ζημιογόνων ιατρικών ενεργειών

- ▶ Για τη θεμελίωση της αστικής ευθύνης του δημόσιου νοσοκομείου απαιτείται η ζημιογόνος ενέργεια που συνιστά το ιατρικό σφάλμα, να είναι παράνομη
- ▶ Έννοια παράνομης συμπεριφοράς κατά
 - ▶ τον Κώδικα ασκήσεως του ιατρικού επαγγέλματος (άρθρα 13 και 24)
 - ▶ τη νομοθεσία περί ΕΣΥ, ΕΚΑΒ κλπ.
- ▶ Αδιάφορος ο βαθμός πταίσματος του οργάνου

4. Αποδεικτικά μέσα θεμελίωσης της ευθύνης

- ▶ Η «αποτυχία» της ιατρικής πράξης δεν αποτελεί εξ ορισμού ιατρικό σφάλμα
- ▶ Απαιτείται πλήρης απόδειξη των παραβάσεων υποχρεώσεων και κανόνων επιμέλειας του μέσου συνετού ιατρού
- ▶ Απόδειξη με πραγματογνωμοσύνη

5. «Δεδικασμένο» από αποφάσεις δικαστηρίων άλλης δικαιοδοσίας

- Παράλληλη εξέλιξη διοικητικής και ποινικής δίκης
- Τα αποδεδειγμένα στην ποινική δίκη πραγματικά περιστατικά που θεμελιώνουν ενοχή δεσμεύουν τον διοικητικό δικαστή
- Στην περίπτωση αμετάκλητης αθώωσης ισχύει το ίδιο

6. Αποζημίωση για ιατρικό σφάλμα

- Το ύψος της αποζημίωσης εξαρτάται από το μέγεθος της προκληθείσας βλάβης
- Περιλαμβάνει τη θετική και αποθετική ζημία, καθώς και την ηθική βλάβη ή ψυχική οδύνη
- Χρηματική αποζημίωση
- Κριτήρια υπολογισμού του ύψους της αποζημίωσης

7. Αστική, ποινική και πειθαρχική ευθύνη του ιατρού για ιατρικό σφάλμα

- Αστική ευθύνη ιατρού έναντι του ασθενούς (105 ΕισΝΑΚ και 38 ΥΚ)
- Αστική ευθύνη έναντι του νομικού προσώπου που καλείται να καταβάλει αποζημίωση στον παθόντα
- Ποινική και πειθαρχική ευθύνη του ιατρού
- Αυτοτέλεια της πειθαρχικής διαδικασίας σε σχέση με την ποινική δίκη και 114 ΥΚ

III. Η ευθύνη του κράτους

- Παροχή *ποιοτικών* υπηρεσιών υγείας στο σύνολο των πολιτών
- *Ισότιμη πρόσβαση* σε κατάλληλες υπηρεσίες υγείας (Συντ. 21 παρ.3 και 4 παρ.1)
- *Αντικειμενική* ευθύνη του δημόσιου νοσοκομείου ανεξάρτητα από την υπαιτιότητα του ιατρικού, νοσηλευτικού και διοικητικού προσωπικού
- Θεμελιώδης υποχρέωση του κοινωνικού κράτους
- «Παιδαγωγικός» χαρακτήρας των αποζημιώσεων για ιατρικό σφάλμα

Η ΕΥΘΥΝΗ ΤΟΥ ΙΑΤΡΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΓΙΑ ΙΑΤΡΙΚΟ ΣΦΑΛΜΑ

Πέτρος Κ. Τσαντίλας

Διδάκτωρ Νομικής – Δικηγόρος

Νομικός Σύμβουλος ΓΝΑ «Ιπποκράτειο»

πρ. Μέλος της Αρχής Προστασίας Δεδομένων

Προσωπικού Χαρακτήρα (ΑΠΔΠΧ)

Email: tsantilasoffice@gmail.com

